मा. न्यायालयाकडून प्राप्त प्रलंबित वॉरन्टस् / समन्स यांची वेळेत बजावणी होण्यासाठी धोरण

महाराष्ट्र शासन

शासन परिपत्रक क्र. सीआरएम २००८/प्रक्र ५९३/पोल-११ गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई -३२, दि. ८ ऑगस्ट, २००८

परिपत्रक :-

मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे याचिका क्र. ५६४/१९९५ च्या सुनावणी दरम्यान मुंबई पोलीस आयुक्तालय व पोलीस महासंचालक अंतर्गत उर्वरित महाराष्ट्रात एका वर्षापेक्षा जास्त कालावधी होऊनही वॉरन्टस् बजावणीसाठी प्रलंबित असल्याचे न्यायालयाच्या निदर्शनास आले. न्यायालयाने याबाबत शासनाने लक्ष घालून धोरण ठरवावे असे आदेश दिले आहेत. या प्रलंबित वॉरन्टसचा व नव्याने प्राप्त होणा-या वॉरन्टसचा त्वरेने निपटारा होण्याच्या दृष्टीने करावयाच्या उपाययोजनाबाबत मा.प्रधान सचिव (विशेष) यांच्या अध्यक्षतेखाली सर्व संबंधितांची एक बैठक दि. ५/८/२००८ रोजी घेण्यात आली. या बैठकीत वॉरन्ट बजावणीच्या प्रचलित कार्यपध्दती विचारात घेऊन खालील मार्गदर्शक सुचना सर्व संबंधितांना कळविण्यात याव्यात असा निर्णय घेण्यात आला.

- १) कोणतेही वॉरन्ट बर्जाविल्याशिवाय न्यायालयास परत करण्यात येऊ नये. त्याची अंमलबजावणी होत नाही तोपर्यंत न्यायालयाकडून पुढील तारीख घ्यावी.
- २) प्रलंबीत वॉरन्टच्या अंमलबजावणीकरीता प्रत्येक पोलीस ठाण्यात एक विशेष पोलीस पथकाची स्थापना करावी. सदर पथकातील अधिकारी व अंमलदार हे मेहनती, तत्पर व दक्ष असावेत.
- 3) प्रलंबीत वॉरन्टच्या बजावणीसाठी विशेष मोहिम व अभियान राबवावे. प्रत्येक महिन्याला किती वॉरन्टस् प्रलंबित आहेत. नवीन किती आली आहेत आणि किती वॉरन्टस् बजावली याबाबत सतत आढावा घ्यावा.
- ४) शहरी भागात झोपडपट्टी सुधार योजना व एमएमआरडीए योजनामुळे ब-याच झोपडपट्टीवासीयांचे पुनर्वसन करण्यात आलेले असून त्यामुळे संबंधीत आरोपी मिळत नाही. त्यामुळे वॉरन्टस् प्रलंबीत राहतात. त्याकरीता संबंधित पुनर्वसन कार्यालयाकडून माहिती मागवून वॉरन्ट बजावण्याची कार्यवाही करावी.
- ५) आरोपीस जेव्हा अटक केली जाते त्यावेळी त्याचा राहण्याचा पत्ता व इतर तपशील व्यवस्थीत तपासण्यात यावा. तसेच त्याचे नातेवाईक, गावाकडील पत्ता याबाबत सुध्दा खात्री केली जावी.

- ६) पोलीसांनी आरोपीस जामीन देतेवेळी त्यांच्या जामीनदाराचे पूर्ण नांव, पत्ता याबाबत खात्री केली जावी. तसेच ते पगारदार असल्यास त्यांच्या पगाराच्या पावत्या वगैरे संबंधीत कार्यालयाकडून त्या सत्य असल्याबाबत प्रमाणीत केलेल्या असाव्यात.
- ७) ं पोलिसांनी वैयक्तिक जातमुचलका (Personal Bond) / कॅश सिक्युरीटी देताना त्याचा निवासाचा तसेच कार्यालयाचा पूर्ण व खरा पत्ता असल्याची खात्री करुन दोन प्रतिष्ठीत व्यक्तींचे संदर्भ ध्यावेत.
- ८) न्यायालयाने पाठिवलेले वॉरन्ट व बजावलेल्या वॉरन्टस्बाबत नोंद ठेवून त्याची प्रत्येक महिन्याला पडताळणी (Tally) करावी व त्याची समरी बनवावी. यासाठी न्यायालयीन यंत्रणेशी यांग्य तो समन्वय ठेवावा.
- ९) व्यावसायिक / निर्यामत जामीन राहत असलेल्या जामीनदार यांचेवर लक्ष ठेवावे व त्याबाबतची माहिती न्यायालयाच्या निदर्शनास आणावी.

प्रचलित कार्यपध्दतीचा व वरील मार्गदर्शक सूचनांचा अवलंब करुन वॉरन्टस् / समन्स वेळेत बजावली जातील व ती दिर्घकाळ प्रलंबित राहणार नाहीत याची दक्षता घेण्यात यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने.

न्नार है 212 (अ. व. पारसनीस) प्रधान सचिव (विशेष) गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन.

प्रति.

१. सर्व पोलिस आयुक्त

२. सर्व पोलिस अधीक्षक

प्रत, •

पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.